

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهان

مدرسه علمیه فاطمه الزهرا(س)
شهرستان خمینی شهر

مقاله سطح دو (کارشناسی)

سبک زندگی اسلامی در اخلاق شهروندی

استاد راهنمای

سید روح الله موسوی زاده

پژوهشگر

اعظم گنجعلی

صفورا آقایی

حدیثه مرتضایی

زهرا صرامی

لَهُ مُلْكُ الْأَرْضِ
وَالنَّسْكُ مِنْ حَمَّامٍ

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۴	۱-۱ حريم خصوصی زوجین
۶	۱-۲ حريم خصوصی حجاب
۷	۱-۲-۱ حريم خصوصی حجاب در قرآن
۸	۱-۲-۲ نقض حريم خصوصی حجاب در غرب
۸	۱-۳ حريم خصوصی منازل و اماكن
۱۰	۱-۳-۱ حريم خصوصی منازل و اماكن در قرآن
۱۲	۱-۴ حريم خصوصی فضای مجازی
۱۴	۱-۴-۱ حريم خصوصی و کنترل کامپیووتری
۲۰	۲-۱ چیستی مهاجرت
۲۰	۲-۲ انواع هجرت
۲۰	۲-۲-۱ هجرت در لغت
۲۰	۲-۲-۲ هجرت در اصطلاح
۲۱	۲-۲-۳ هجرت برای فراگیری دانش

۲۳	..... ۲-۱-۱-۲ هجرت از گناه (هجرت درونی)
۲۵	..... ۲-۱-۱-۳ جهاد و اهمیت آن
۲۶	..... ۲-۱-۲ آثار و برکات هجرت
۲۶	..... ۲-۱-۲-۱ خروج اسلام از شکل منطقه‌ای به شکل جهانی
۲۸	..... ۲-۱-۲-۲ دریافت پاداش
۲۸	..... ۲-۱-۲-۲-۱ جایگاه دنیوی و پاداش اخروی
۲۸	..... ۲-۱-۲-۲-۲ رحمت خدا و روزی شایسته
۲۹	..... ۲-۱-۲-۲-۳ بالاترین درجه نزد خداوند و رستگای ابدی
۳۰	..... ۲-۱-۲-۲-۴ ارزشمندی و عزت و کرامت
۳۰	..... ۲-۱-۲-۲-۵ اخلاص
۳۱	..... ۲-۱-۳ خانواده‌ی امروز، اجتماع فردا
۳۲	..... ۲-۱-۳-۱ کشش های اجتماعی
۳۲	..... ۲-۱-۳-۲ یک نمونه کامل از قدرت اجتماع
۳۴	..... ۲-۲ مهاجرت در آیات و روایات
۳۴	..... ۲-۲-۱ از منظر قرآن و روایات
۴۴	..... ۲-۲-۲ مهاجران نمونه
۴۴	..... ۲-۲-۲-۱ حضرت ابراهیم (علیه السلام)
۴۵	..... ۲-۲-۲-۱-۱ پاداش هجرت حضرت ابراهیم (علیه السلام)
۴۶	..... ۲-۲-۲-۲ حضرت موسی (علیه السلام)
۴۷	..... ۲-۲-۲-۲-۱ پاداش هجرت موسی (علیه السلام)
۴۷	..... ۲-۲-۲-۲-۳ هجرت پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و مسلمانان

۴۷	..... ۲-۲-۳-۱ هجرت محدود
۴۹	..... ۲-۲-۳-۱-۱ ره آورد هجرت اول
۵۰	..... ۲-۲-۳-۲ هجرت عمومی و همگانی
۵۰	..... آثار هجرت پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله)
۵۱	..... ۲-۳ اخلاق مهاجرت
۵۱	..... ۲-۳-۱ همنشین و پایه گذاری اخلاق
۵۳	..... ۲-۳-۱-۱ دوستان شایسته
۵۶	..... ۲-۳-۱-۲ خطر همنشین یا رفیق بد
۵۸	..... ۲-۳-۲ مشورت کردن در انتخاب خانه
۵۹	..... ۲-۳-۲-۱ اهمیت مشاوره در اسلام
۶۰	..... ۲-۳-۲-۲ قرآن و مشورت
۶۱	..... ۲-۳-۲-۳ آثار مشورت
۶۳	..... ۲-۴ هجرت همچنان باقی است

فصل سوم: معماری اسلامی

۶۶	..... ۳-۱ خانه در معماری اسلامی
۶۸	..... ۱-۱-۳ اجزای یک خانه قدیمی
۶۸	..... ۱-۱-۳-۱ سردر
۶۸	..... ۱-۱-۳-۱-۲ هشتی
۶۹	..... ۱-۱-۳-۱-۳ حیاط
۶۹	..... ۱-۱-۳-۱-۴ اتاق

فهرست منابع و مأخذ

* قرآن کریم

۱. ابوالقاسمی، لطیف، معماری ایران دوره اسلامی، جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۶.
۲. احمدی، حبیب الله، رسول الله (ص) و الگوی زندگی، چاپ ششم، انتشارات فاطیما، بی تا.
۳. إربلی، علی بن عیسیٰ، کشف الغمه، ج ۲، تبریز، چاپ مکتبه بنی هاشم، ۱۳۸۱ هـ-ق.
۴. ارگانی بهبهانی حائری، محمود، دید و بازدید (صله رحم در اسلام)، چاپ اول، قم، انتشارات پیام مهدی (عج)، ۱۳۷۶.
۵. اسلامی، محمدتقی، دبیری، احمد، علیزاده، مهدی، اخلاق کاربردی (چالش ها و کاوش های نوین در اخلاق عملی)، ویراستار: عباس جباری مقدم، چاپ دوم، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، بهار ۱۳۸۸.
۶. اکبری، محمود، اخلاق ۱، چاپ اول، نشر دانش حوزه، ۱۳۸۲.
۷. آمدی، عبدالواحد، غررالحكم و دررالكلم، چاپ اول، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۶.
۸. البراقی، احمد بن محمد بن خالد، المحسن، ج ۲، چاپ دوم، دارالكتب الاسلامیه، ۱۳۷۱ ق.
۹. الحرانی، حسن بن علی، ابن شعبه، تحف العقول، تصحیح: علی اکبر غفاری، چاپ دوم، قم، مؤسسه انتشارات اسلامی، ۱۳۶۳.

۱۰. الراوندی، سعید بن عبدالله قطب الدين، **الدعوات**، انتشارات مدرسه امام مهدی، ۱۴۰۷هـ
۱۱. انصاریان، حسین، **عرفان اسلام شرح جامع مصباح الشریعه و مفتاح الحقيقة**، چاپ اول، انتشارات پیام آزادی، ۱۳۶۷.
۱۲. بابازاده، علی اکبر، **مسائل ازدواج و حقوق خانواده**، نوبت سوم، انتشارات بدر، ۱۳۷۵.
۱۳. بکری حیانی، صفوہ سقا، **کنزالعمال فی سنن الاقوال و الافعال**، ج ۱، بیروت، مؤسسه الرسالة، ۱۴۰۹ق.
۱۴. پیرنیا، محمدکریم، **آشنایی با معماری اسلامی ایران**، تدوین: غلامحسین معماریان، دانشگاه علم و صنعت ایران، مهر ۱۳۷۱.
۱۵. تاج لنگرودی، محمدمهری، **واعظ اجتماع**، تاریخ ۱۰/۷/۵۴.
۱۶. کلینی، محمد بن یعقوب، **الكافی**، ج ۲، تهران، چاپ دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵.
۱۷. جوادی آملی، عبدالله، **مفایح الحیاء**، چاپ اول، قم، انتشارات اسراء، ۱۳۹۱.
۱۸. ———، **تفسیر تسنیم**، ج ۵، قم، مرکز نشر اسراء، بی تا.
۱۹. ج - هوگ، هنر معماری در سرزمین های اسلامی، مترجم: دکتر پرویز ورجاوند، انتشارات دانشگاه تهران، بهمن ۱۳۴۸.
۲۰. حرعاملی، محمد بن حسن، **وسائل الشیعه**، ج ۱۸، بیروت، دار احیاء التراث العربي.
۲۱. حر عاملی، محمد بن حسن، **وسائل الشیعه**، ج ۹، قم، انتشارات مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۹هـ.

۲۲. حیدری نراقی، علی محمد، رسالتة الحقوق امام سجاد (ع)، چاپ اول، انتشارات مهدی نراقی، تابستان ۱۳۸۹.
۲۳. دشتی، محمد، ترجمه نهج البلاغه، چاپ اول، نشر مشهور (انتشارات حضور)، سال ۱۳۷۹.
۲۴. ره توشه راهیان نور طرح هجرت تابستان، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت فرهنگی و تبلیغی، اداره چاپ و نشر، تابستان ۱۳۹۰.
۲۵. سعدی شیرازی، مصلح بن عبدالله، گلستان، چاپ چهارم، نشر گنجینه، ۱۳۸۲.
۲۶. سلیمی، صادق، جنایات سازمان یافته فراملی، قم، انتشارات صدرا، ۱۳۸۲.
۲۷. سیدعلوی، ابراهیم، اینگونه معاشرت کنیم، بی نا، بی تا، بی جا.
۲۸. طاهرزاده، سبک زندگی در تمدن اسلامی، گروه فرهنگی المیزان، بی تا.
۲۹. طباطبایی، محمدحسین، تفسیر المیزان، مترجم: سیدمحمدباقر موسوی همدانی، ج ۲، تهران، چاپ دفتر انتشارات اسلامی، بی تا.
۳۰. طبرسی، ابوالفضل علی بن حسن، مشکاة الانوار، چاپ دوم، نجف، کتابخانه حیدریه، ۱۳۸۵هـ.
۳۱. طبرسی، رضی الدین حسن بن فضل، مکارم الاخلاق، قم، انتشارات شریف رضی، ۱۴۱۲هـ.
۳۲. طبری، ابن جریر، تاریخ طبری، ج ۲، بیروت، چاپ سوم، دارالکتب العلمیه، ۱۴۰۸.
۳۳. عروسی حویزی، عبد علی بن جمعه، نورالثقلین، ج ۱، قم، انتشارات اسماعیلیان، ۱۴۱۵هـ.
۳۴. قائمی، علی، اخلاق و معاشرت در اسلام، چاپ اول، انتشارات امیری، ۱۳۶۴.

۳۵. قرائتی، محسن، برنامه درس هایی از قرآن، تفسیر سوره نحل، هجرت و اثرات آن، ۷۸/۷/۱ و ۸۰/۸/۳۰.
۳۶. ———، تفسیر نور، ج ۲، ۳، بی جا، مرکز فرهنگی درس هایی از قرآن، بی تا.
۳۷. قریش، علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۷، چاپ دوازدهم، دارالكتاب الاسلامیه، بی تا.
۳۸. قدردان قراملکی، محمدحسین، آزادی در فقه و حدود آن، چاپ اول، قم، مؤسسه بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲.
۳۹. قمی، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه (معروف به شیخ صدوق)، من لا يحضر الفقيه، ج ۲، قم، انتشارات جامعه مدرسین قم، ۱۴۱۳ق. ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه قمی
۴۰. قمی، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه (معروف به شیخ صدوق)، ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، قم، نشر دار الرضی، بی جا، بی نا، ۱۳۴۶.
۴۱. قمی، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه (معروف به شیخ صدوق)، خصال، چاپ دوم، قم، انتشارات جامعه مدرسین، ۱۴۰۳ق.
۴۲. قمی، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه (معروف به شیخ صدوق)، صفات الشیعه، نشر کتابخانه دیجیتال، مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البيت،
۴۳. قمی ، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه (معروف به شیخ صدوق)، الامالی، چاپ اول، قم، انتشارات بعثت، ۱۴۱۷هـق.
۴۴. قمی ، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه (معروف به شیخ صدوق)، مجموعه رسائل صدوق (صادقة الاخوان)، لیتوگرافی کرمانی، ۱۴۰۲هـق.
۴۵. قمی، عباس، سفينة البحار، مكتب السنائي، ماده هجر.
۴۶. گیلانی، عبدالرزاق، مصباح الشریعه، پیام حق، بی جا، بی تا.

٤٧. مجلسی، محمدباقر، بـ حارـ الانوار، جـ ١، تـ هـ رـ انـ، المـ کـ بـ الـ اـ سـ لـ اـ مـیـهـ، بـ تـاـ.
٤٨. ——— ، بـ حارـ الانوار، جـ ٧١، ٧٢، ٧٤، ١٠١، ١، چـ اـ پـ مؤـ سـ سـهـ الـ وـ فـ اـ بـ بـ رـ وـ رـ تـ لـ بـ نـ اـ نـ.
- ١٤٠٤ هـق.
٤٩. محسنی، فرید، حریم خصوصی اطلاعات (مطالعه کیفری در حقوق ایران، ایالات متحده آمریکا و فقه امامیه)، ویراستار: احسان مقصودی، چـ اـ پـ اـولـ، دـ اـ نـ شـ گـ اـ هـ اـ مـ اـ صـ اـ دـ قـ (عـ)، ١٣٨٩.
٥٠. محمد بن محمد بن اثیر، الكلامی فی التاریخ، جـ ٢، بـ بـ رـ وـ رـ دـ اـ رـ صـ اـ دـ رـ، ١٣٩٩ هـ.
٥١. مطهری، مرتضی، مسئلله حجاب، چـ اـ پـ ٩٧، قـ مـ، اـ نـ شـ اـ رـ اـ صـ دـ رـ، تـیـرـ ١٣٩١.
٥٢. ——— آزادی معنوی، چـ اـ پـ پـ نـ جـ اـ وـ دـ وـ دـ، اـ نـ شـ اـ رـ اـ صـ دـ رـ، دـیـ ١٣٩٠.
٥٣. مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت، حجاب و عفاف در رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی، چـ اـ پـ اـولـ، مؤـ سـ سـهـ فـ رـ هـ نـ گـ هـ نـ رـ قـ دـ رـ وـ لـ اـیـتـ، ١٣٨٩.
٥٤. مظاہری، حسین، اخلاق و جوان، جـ ١، چـ اـ پـ سـومـ، اـ نـ شـ اـ رـ شـ فـ قـ، ١٣٧٩.
٥٥. معین، محمد، فرهنگ لغت معین، چـ اـ پـ اـولـ، اـ نـ شـ اـ رـ بـ هـ زـ اـ دـ، ١٣٨٢.
٥٦. نقی زاده، محمد، مبانی نظری معماری و شهرسازی اسلامی، انتشارات راهیان، ١٣٨٥.
٥٧. نوری، محدث، مستدرک الوسائل، جـ ٨، قـ مـ، چـ اـ پـ آلـ الـ بـیـتـ، ١٤٠٨ هـق.
٥٨. هیلن براند، رابت، آشنایی با معماری اسلامی ایران، مترجم: دکتر ایرج اعتظام، چـ اـ پـ اـولـ، شـ رـ کـ پـ رـ دـ اـ زـ شـ وـ بـ رـ نـ اـ مـهـ رـیـ زـیـ شـهـ رـیـ وـ اـ بـ سـتـهـ بـ شـهـ دـارـیـ تـ هـ رـ، ١٣٧٧.

www.hoozeh.net .٥٩